

BURHANETTİN DURAN

Tek eksen milli çıkar

Son günlerde İdlib krizi etrafında dış politikamızdaki tercihler tartışılıyor.

Rusya ile gerilimin yönetilmesi, ABD ve AB'nin açıklamalarının anlamı ve Türkiye'nin İdlib'de ne yapması gerektiği gibi konular etrafında bir söylem anaforu oluşturuluyor.

Kimileri Ankara'nın Esad rejiminin saldırganlığına 'dur' demesini İdlib'deki "HTŞ ve radikal örgütlere destek" olarak değerlendiriyor.

Ve "cihatçılarla ne işimiz var" diye soruyor?

Kimileri **İdlib'de güvenli bölge oluşturma** ihtimalinin "HTŞ ve radikal gruplarla çatışma" anlamına geldiğini söyleyerek **"neden yine Esad için temizlik yapacağız"** sorusunu yöneltiyor.

Esad güçlerinin son saldırısında 8 şehit verdiğimiz için "Esad ile doğrudan görüşelim" diyenlerin bazıları susuyor ise de bu öneride hala ısrarcı olanlar var.

Demokratik bir sistemde dış politika tercihlerinin tartışılması da alternatif önerilerin sunulması da gayet doğal.

Temelinde ülkenin milli çıkarının ne olduğunu doğru belirleme kaygısı bulunuyor.

Zira tüm ülkenin kaderini belirleyen dış politika tercihlerinin hedefi mümkün olduğu ölçüde milli çıkarları gerçekleştirmektir.

Muhafif önerilerin sorunu

İdlib krizinde ne yapılması gerektiğine dair muhalif öneriler "Türkiye'nin ABD, AB ya da Rusya ile ilişkileri nasıl olmalı?" şeklindeki temel tercihler düzleminde ele alınıyor.

Bir kesim, **"Batı (ABD veya AB) ile ya da komşumuz Şam ile ilişkilerimizi düzeltelim"** görüşünde.

Diğer kesim ise "ABD yüzünden Rusya ile stratejik ilişkimizi bozmayalım" havasında.

Hatta bazı temsilciler Başkan Erdoğan'ı tehdit etmeye bile yelteniyor.

İdlib meselesi muhalefet tarafından Türkiye'deki Amerikancı ve Rusçu tezlerin çatışması formuna sokulması bizim ülkemize has bir anomali.

sayan birçok çevre var.

Bu çevreler "ya o, ya bu tercihini" toptancı bir yaklaşımla sunuyor.

Bunlar, dış politikanın bir eksene ya da büyük güce dayanarak yapılabileceği kabulüne dayanıyor.

Şunu kabul edelim artık:

ABD'nin kendi küresel rolünü yeniden tanımladığı dünyamızda eski liberal düzen artık yok.

Uluslararası örgütler eskisinden daha sorunlu.

Güç rekabetine dayalı ve çok kutuplu bir dünya geliyor.

Bu yeni dünyada bütün dertlerinizi çözecek bir eksen, ittifak ya da büyük güç bulunmuyor.

Kaldı ki, büyük güçler genellikle asimetrik ilişki dayatıyor.

Halbuki Türkiye gibi ülkeler yeni dünyanın trendlerini iyi okuma ve risk alarak fırsatları değerlendirmek zorunda.

Bir yere yaslanarak güvenli liman bulma arayışı nafile bir çaba.

Bizim içinde olduğumuz jeopolitik çatışma-gerginlik kuşağında bu arayış daha da imkânsız.

Ukrayna'dan İran'a, Yunanistan'dan Mısır'a ve Körfez'e kadar birçok ülke bu yeni realiteye uyum sağlamaya çalışıyor.

Türkiye de hem iç siyasetinin mimarisi hem de çevresindeki bölgenin sorunları sebebiyle tek yanlı bir bağımlılığı taşıyamaz.

"Stratejik ilişki" tek taraflı bağımlılık değil

ABD veya Rusya ile arzu ettiğimiz "stratejik ilişkilerimiz" tek taraflı bağımlılığı kaldıramayacağı için gerginliklere açıktır.

ABD ile ilişkilerde sorun olmasın diye [PKK](#) ya da [FETÖ](#) ile mücadeleden vazgeçebilir miyiz?

Milli savunma sanayii ya da nükleer enerji hamlemizi terk edebilir miyiz?

Elbette hayır.

Rusya ile ilişkilerde gerilim olmasın diye İdlib'den ülkemize milyonlarca mültecinin gelmesine seyirci kalabilir miyiz?

Esad rejiminin ülkemizin güvenliğini tehdit eden eylemlerine sessiz kalabilir miyiz?

Buna da elbette 'hayır' cevabı vermeliyiz.

İlişkilerde denge, rasyonalite ve doğru tercih önerilerini anlayabiliriz.

Ancak bugünün dünyasında "stratejik ilişki" ideolojik blok tercihi anlamına gelmez.

Tek taraflı bağımlılık ise hayati önemdeki milli çıkarları terk etmeye zorlar.

Bu yüzden Amerikancı, Rusçu, İrancı ya da Körfezci lobilerin ideolojik yaygalarını umursamamalıyız.

Bu lobilerin ya da yeni dünyanın kaosundan ürken ve güvenli liman arayışına yönelenlerin naif "milli çıkar" tanımlamaları dış politikamızı teslimiyetçi bir yere taşır.

Uzlaşma kadar mücadele ve mukavemet de lazım.

Tek eksen Türkiye'nin milli çıkarlarıdır.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > Şubat ayı ve İdlib gerginliği (7.2.2020)
- > İdlib'de ikinci aşama (4.2.2020)
- > AB ve ABD, İdlib'de devreye girmeli (1.2.2020)

SABAH

SABAH